

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักอนามัย (กองสุขาภิบาลอาหาร โทร ๐ ๒๐๓๕ ๑๔๖๑-๒ ต่อ ๔)

ที่ กท ๐๗๙/๗๗๙

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยืนหลักฐานการรับรองผ่านการอบรมหลักสูตร
การสุขาภิบาลอาหารของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร

เรียน ผู้อำนวยการเขต

ต้นเรื่อง สำนักอนามัยโดยกองสุขาภิบาลอาหารได้รับการสอบถามจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต เกี่ยวกับการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารและการยืนหลักฐานการรับรองผ่านการอบรมของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร โดยมีประเด็น ดังนี้

๑. ผู้ใดมีหน้าที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. การขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร การขอรับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร การขอต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และการขอชำระค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารรายปี ผู้ยื่นคำขอต้องแนบหลักฐานการรับรองผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร มาพร้อมกับคำขอหรือไม่

ข้อกฎหมาย

๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะ กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาอาหาร ตลอดจนสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้และของใช้อื่นๆ รวมทั้งสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ ดังนี้

(๔) ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ ต้องแต่งกายให้สะอาดและปฏิบัติตนให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะส่วนบุคคล โดยผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๑ ผู้ได้ประสร์จะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบพร้อมกับหลักฐานตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด

ในกรณีสถานที่ตามวรรคหนึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามแบบพร้อมกับหลักฐานเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก่อนจัดตั้ง...

ข้อ ๑๓ เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตประสร์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด พร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

กรณีหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ก่อนครบรอบปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง โดยไม่ต้องมีการต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้ง

๒. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๗ การขอและการออกใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ใช้แบบต่างๆ ท้ายระเบียบ ดังนี้

(๑) คำขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ให้ใช้แบบ สอ. ๑

(๒) คำขอต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ให้ใช้แบบ สอ. ๕

(๓) คำขอชำระค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ให้ใช้แบบ สอ. ๑๓

๓. กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวด ๔ สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ต้องผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ สถานที่จำหน่ายอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการตามข้อ ๘ ของสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ให้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามข้อ ๘ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๒) การดำเนินการตามข้อ ๒๑ (๒) ให้ดำเนินภาระภายในกำหนดเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการ และผู้สัมผัสอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ประกอบกิจการ” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุม กำกับ หรือดูแลการดำเนินการของสถานที่จำหน่ายอาหารนั้น

“ผู้สัมผัสอาหาร” หมายความว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาหารตั้งแต่กระบวนการเตรียม ปรุงประกอบ จำหน่ายและเสริฟอาหาร รวมถึงการล้างและเก็บภาชนะอุปกรณ์

หมวด ๑ หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร

ข้อ ๔ ผู้ประกอบกิจการนิหน้าที่เข้ารับการอบรมและจัดให้ผู้สัมผัสอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหารของตนเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดในประกาศนี้

ข้อ ๕ ผู้ประกอบกิจการ หรือผู้สัมผัสอาหารที่ผ่านการอบรมจากหน่วยงานจัดการอบรมแล้ว ต้องนำหลักฐานการรับรองที่หน่วยงานจัดการอบรมออกให้มาอ้างอิงต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตั้งของสถานที่จำหน่ายอาหารของตน ให้ผู้ประกอบกิจการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการอบรมทุกคนเก็บไว้ ณ สถานที่จำหน่ายอาหารของตนพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจสอบได้

หมวด ๔ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ข้อ ๒๖ ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบกิจการด้านอาหาร หลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้สัมผัสอาหารของกรมอนามัย และหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารของกรุงเทพมหานคร ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับและยังไม่ครบสามปีนับแต่วันที่ผ่านการอบรมให้ถือว่าผู้นั้น ผ่านการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารตามประกาศนี้

๕. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๗ เมื่อมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ใช้บังคับในท้องถิ่นได้ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจหรือการดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของท้องถิ่นนั้น ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ในการนี้ หากมีกรณีจำเป็นให้ราชการส่วนท้องถิ่นออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือแก้ไขปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อนมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ เพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการในเขตท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวได้

ข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ถ้าขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ให้บังคับตาม กฎกระทรวงนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่น อาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดขัดหรือแย้งกับที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ได้ เมื่อได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

ข้อเท็จจริง

๑. คำขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่ สะสมอาหาร (แบบ สอ. ๑) แบบท้ายระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งต้องยื่นหลักฐานการรับรอง ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารมาพร้อมกับคำขอแต่อย่างใด

ทั้งนี้ คู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร (รายใหม่) และกระบวนการขอรับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร กำหนดในหมายเหตุว่า เมื่อผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตรายใหม่ได้รับใบอนุญาตแล้ว หรือผู้ยื่นขอรับหนังสือรับรองการแจ้งรายใหม่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว ตามแต่กรณี ต้องยื่นเอกสาร เพิ่มเติม ได้แก่ หนังสือรับรองผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร และใบรับรองแพทย์การตรวจโรค ของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ ภายในสิบหัววัน

๒. คำขอต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร (แบบ สอ. ๕) แบบท้ายระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตเดิมแบบหลักฐานที่แสดงว่าผู้รับใบอนุญาต ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารที่กรุงเทพมหานครกำหนด หรือหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร ของสถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาด้วย

๓. คำขอชำระค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่ สะสมอาหาร (แบบ สอ. ๑๓) แบบท้ายระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้กำหนดให้ผู้ได้รับ หนังสือรับรองการแจ้งที่ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีต้องแนบทหลักฐานรับรองผ่านการอบรมหลักสูตร การสุขาภิบาลอาหารแต่อย่างใด

๔. เมื่อมีกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ ส่งผลให้กรุงเทพมหานครหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือการดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ข้อบัญญัติและระเบียบกรุงเทพมหานครได้ในส่วนที่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวง ให้บังคับตามกฎกระทรวงนี้

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ สำนักอนามัยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารและการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีแนวทางการดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรซักซ้อมความเข้าใจ ดังนี้

๑. ผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุม กำกับ หรือดูแลการดำเนินการของสถานที่จำหน่ายอาหารนั้น มีหน้าที่เข้ารับการอบรม และจัดให้ผู้สัมผัสอาหาร (บุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาหารตั้งแต่กระบวนการเตรียม ปรุง ประกอบ จำหน่าย และเสิร์ฟอาหาร รวมทั้งการล้างและเก็บภาชนะอุปกรณ์) ในสถานที่จำหน่ายอาหารของตนเข้ารับการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ผู้ประกอบกิจการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการอบรมทุกคนเก็บไว้ ณ สถานที่จำหน่ายอาหารของตน พร้อมที่จะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบได้

๒. สถานที่จำหน่ายอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ (วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑) ให้ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงฯ ใช้บังคับ กล่าวคือ ภายในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓. ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารรายใหม่ เมื่อได้รับใบอนุญาตหรือเมื่อได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๑ และต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติมคือ หลักฐานการรับรองผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร

เนื่องด้วยขณะนี้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข อยู่ระหว่างการพิจารณาให้ความเห็นชอบหน่วยงานที่ประสงค์จะเป็นหน่วยงานจัดการอบรม อีกทั้งการจัดการอบรมด้วยวิธีการอื่นในอนาคตที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ต้องขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย ซึ่งสำนักอนามัยอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงเป็นเหตุให้ผู้ประกอบกิจการยังไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑ ได้ ถือเป็นพฤติกรรมผิดกฎหมายได้เกิดจากความผิดของผู้ประกอบกิจการ อย่างไรก็ตาม เมื่อพฤติกรรมเช่นว่านี้ได้สืบสุดลง กล่าวคือ เมื่อมีหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยให้เป็นหน่วยงานจัดอบรม หรือการจัดการอบรมด้วยวิธีการอื่นได้ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยแล้ว ให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินการตามข้อ ๑ โดยเร็ว ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการหรือผู้สัมผัสอาหารที่ผ่านการอบรมแล้วต้องนำหลักฐานการรับรองที่หน่วยงานจัดการอบรมออกให้มาในส่วนที่ต้องแสดงงานเขตในเขตพื้นที่ตั้งของสถานที่จำหน่ายอาหาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นางสาวกุลจิรา สาสุขวัฒน์)
รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัย